

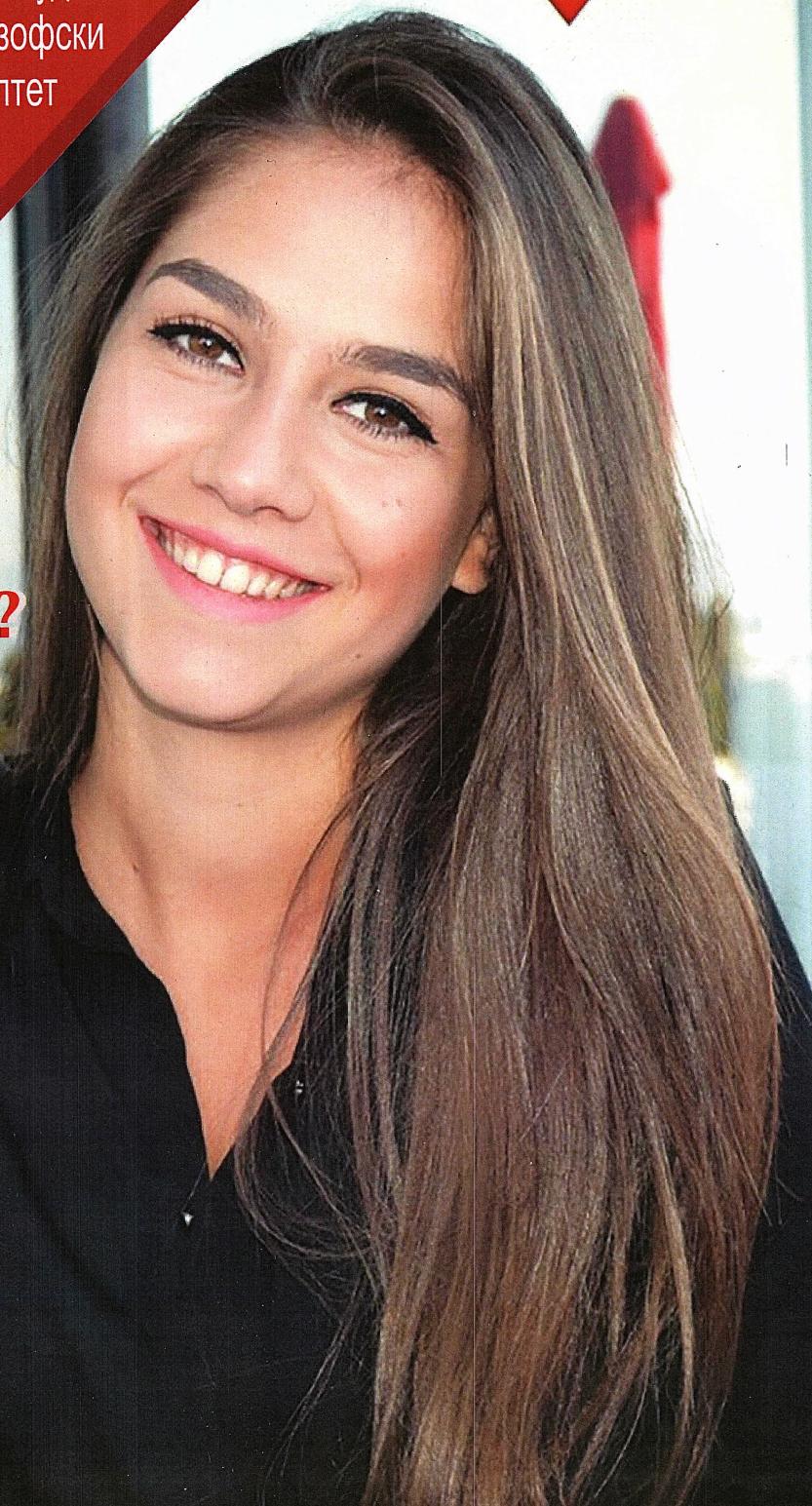
ВНАТРЕШЕН ПАТНИК

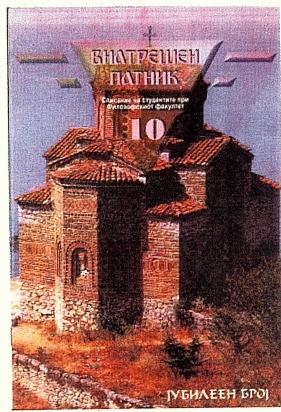
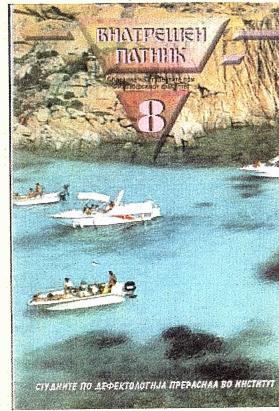
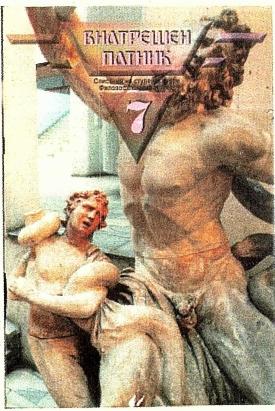
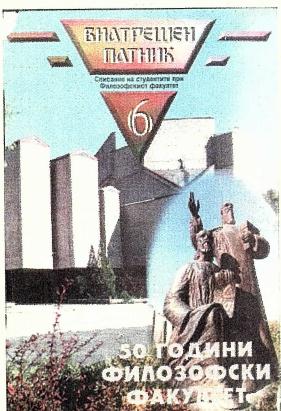
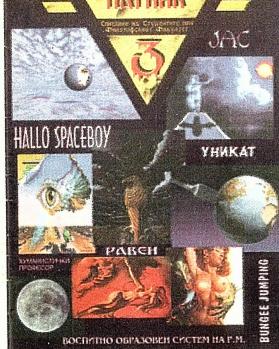
20

БРОЈ

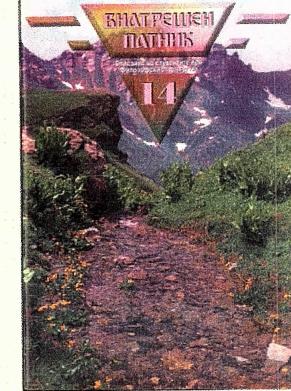
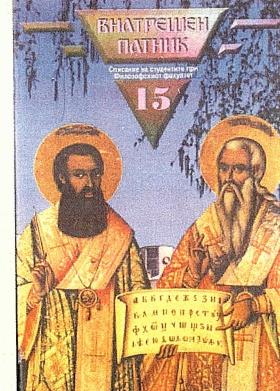
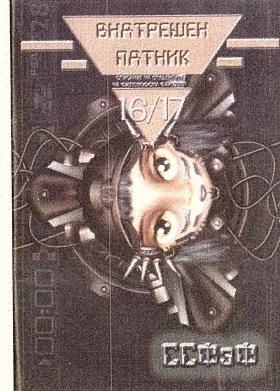
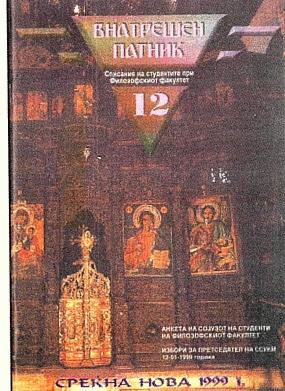
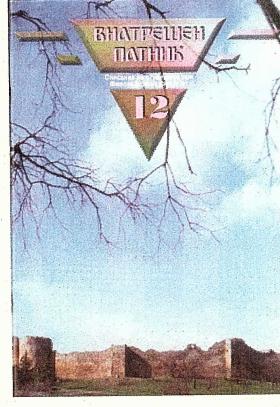
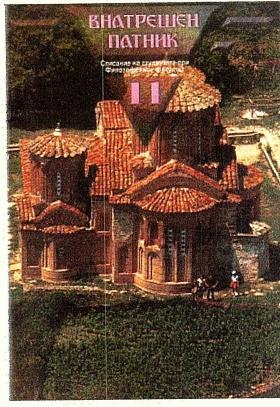
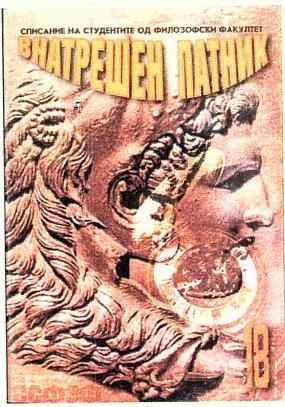
Списание на студентите
на Филозофски
факултет

**Зошто
сакам да
студирам
на Институт
за Безбедност
одбрана и мир?**

ВНАТРЕШЕН ПАТНИК

ВНАТРЕШЕН ПАТНИК
Септември 2018

Издава:

Студентски Парламент на
Филозофски факултет- Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр.9А; 1000 Скопје
Тел.+389(0)2 3116 520/230

Email: vnatresenpatnik.spfzf@yahoo.com

Главен и одговорен уредник
Игорче Дунимаглоски

Редакција

Васко Гичевски
Кристина Михајловска
Елена Димовска
Кристијан Тошевски
Игор Ефтиковски
Марија Стојановска
Ена Џаневска
Емилија Пешевска
Владимир Крстевски

Соработници

Фидан Вучковски
Бурим Мехмеди
Даниел Ѓорѓевски
Бајовски Дамјан
Лозаноска Мартина
Моника Милошеска
Стеве Јанчески
Кристина Стојановска
Ангела Јаневска
Димитар Коруноски
Христијан Ламбевски

Лектура

Симона Даноска

Печати

MAP-САЖ, Скопје

Тираж

300

Покровител

Филозофски факултет-Скопје
Првиот број на списанието Внатрешен
патник излезе од печат во мај 1995
година

ВНАТРЕШЕН ПАТНИК-бр.20

Содржина

1. Лулката на високото образование	3
2. Интервју со Деканот на Филозофски факултет- Скопје	4
3. DARK WEB-Фидан Вучковски	8
5. Важноста на божеството Дионис во античката драма-Бурим Мехмеди	9
6. Како се создавала културата-Даниел Ѓорѓевски	10
7. Да ли мас медиумите влијаат врз односот родител-дете?-Бајовски Дамјан	11
8. Меѓународна кампања „16 дена активизам против насилиството брз жени и девојчиња“ во Македонија и нејзиното влијание во зголемувањето на свеста за родово базирано насилиство-Лозаноска Мартина	12
9. Разлика помеѓу Платоновото и Аристотеловото поίησις-Моника Милошеска	13
10. Човекот и потребата на знаење-Јанчески Стеве	14
11. Студентски парламент на Филозофски факултет	
1. Основни цели и задачи на СПФЗФ	15
2. Годишна прослава на ФЗФ-2017	16
3. Активности на студентите на Филозофскиот факултет	17
4. Отворен ден на УКИМ	20
5. Активности на студентите на ФЗФ	21
6. Филозофијада-Бечичи-2018	23
12. Студентски здруженија	
1. 16 години Студентско археолошко здружение „Аксиос“ - Скопје	25
2. КЛИО - активности за 2017 година	28
3. Психеско	30
4. Социјална работа	34
5. Студенти на Филозофски факултет	35
6. Филозофијада-Бечичи-2018	23

Почитувани студенти,

Ни претставува чест и задоволство што после 15 години го објавуваме следниот број од нашето студентско списание „Внатрешен патник“. Со голем ентузијазам и огромна енергија работевме за после долгата пауза да го објавиме бројот 20 од „Внатрешен патник“. Нашата генерација го почувствува недостигот на едно студентско списание во кое што сите ние ќе се обединеме. Нашата единствена цел е да постигнеме кохезија помеѓу студентите од различните

Институти при
Филозофскиот
Факултет во
Скопје.

Лулката на високото образование

Лулката на високото образование во Република Македонија, Филозофскиот факултет во Скопје, почнал со работа во 1920 г. како автономен огранок на Белградскиот Универзитет. Факултетот се задржувал на општествени науки, со неуспешен обид да добие природно-математички отсек. Насоките на студирање биле поделени во групи: антропогеографска, народен јазик, народен јазик и книжевност, народна книжевност, словенска група, класична група, романска група, германска група, народна историја, општа историја, компаративна книжевност, етнолошка група, филозофска група, психолошка група и педагошка група.

за просвета на Демократска Федерална Македонија Никола Минчев била формирана комисија во состав: Михаил Петрушевски, Харалампие Поленаковиќ, Ѓорѓи Шоптрајанов и Блаже Конески. Комисијата донела заклучок да предложи на Министерството за просвета да се отвори Универзитет во Скопје, а како прва факултетска установа да биде отворен Филозофскиот факултет со два отсека: Историско-филолошки и Природно-математички.

Отворањето на Филозофскиот факултет било извршено на 29 ноември 1946 година, а првите предавања биле одржани на 16 декември 1946 година. На

почетокот предавале 20 наставници и еден асистент, додека настава слушале 548 студенти, од кои 427 редовни и 121 вонреден студент. На факултетот функционирале шест студиски групи на Историско-филолошкиот оддел и пет студиски групи на Природно-математичкиот оддел. Во рамките на Историско-филолошкиот оддел својата работа ја започнале студиските групи македонски јазик, југословенска книжевност, историја со историја на уметноста, романска филологија, класична филологија и филозофија со педагогија, а на Природно-математичкиот оддел постоеле студиските групи математика,

физика, хемија, биологија и географија со етнологија. Конституирањето на првиот Наставнички совет било извршено на 27 ноември 1946 година, кога била избрана и првата факултетска управа. За декан бил избран Михаил Петрушевски, а за продекан бил избран Фран Петре.

Со подоцните промени, организацији и реорганизации се издвоил природно-математичкиот оддел, па така денес Филозофскиот факултет во Скопје претставува врвна образовна и научно истражувачка институција од областа на општествено хуманистичките науки. Воедно, Филозофскиот факултет е и најстара високо образовна институција на тлото на Република Македонија, институција со долгогодишно реноме и престиж, зародиш на сите воспитно образовни и културни институции во земјава.

Прв негов декан бил Тихомир Остојиќ. Факултетот работел сè до 1941 г., кога ректоратот во Белград издал наредба за престанок на дејноста поради немирите и студентските простести во земјата против потпишаниот пакт на Југославија со Третиот Рајх и Втората Светска војна.

Дефинитивното конституирање на македонската држава на 02.08.1944г., на првото заседание на АСНОМ, со себе ги донело и сите предизвици кои требало да се надвладеет со цел тогашна повоена Македонија да се издигне, рамо до рамо, со останатите југословенски земји. Една од првите мерки во повоениот период било и обновување на Филозофскиот факултет во Скопје, кој требало да продуцира стручни кадри кои ќе работат во општествените и јавни институции. Со Заповед бр. 375 од 7 ноември 1945 година, на министерот

Интервју со Деканот на Филозофскиот факултет во Скопје

Што е она што Филозофскиот факултет при УКИМ го прави да биде атрактивен за идните студенти? Во однос на студиските програми, што нудат истите за идните студенти и која е нивната предност во однос на некои од останатите општествени науки?

Филозофскиот факултет е еден од најразгранетите факултети на УКИМ, со 19 студиски програми на додипломски студии, 38 програми на постдипломски студии и 15 програми на докторски студии. Сето тоа значи и богат избор на звања и перспективи за студентите по дипломирањето. Создаваме наставници по историја, филозофија,

социологија, латински и старогрчки јазик, потоа педагози, археолози и историчари на уметноста, општествени работници како социјални работници, дефектологи, психологи, едукатори по семејни студии, родови студии, дефендолози и експерти по безбедност, кои покрај основните звања, во текот на студиите стекнуваат и други вештини и знаења со чија примена можат успешно да работат во многу други области, а и во приватниот сектор. Анализата на работните места на дипломираните студенти дава еден широк спектар, покрај наведените, во маркетинг агенции на работни места каде се бара писменост и креативност, приватни училишта за деца со посебни потреби, приватни градинки, приватни училишта, психологички советувачи, агенции за испитување на јавното мислење, медиумски работници, армија, полиција, агенции за приватно обезбедување, невладин сектор, познати писатели, уметници, политичари, теолози, социјални работници во големи компании итн. Нашиот најголем успех се нашите студенти.

Покрај редовната настава, колку Филозофскиот факултет дава можности за практична обука или настава на своите студенти и како Вие би го подобрите овој важен сегмент?

Факултетот има склучени договори и меморандуми за соработка со многу училишта и институции во кои во општиот член 2 првенствено се дефинира праксата. Во последните месеци склучивме договори и со Македонски телеком, Нептун, Просветно дело, и со многу Здруженија на граѓани и др., кои самите од нас бараат соработка и студенти за пракса. Мислам дека со развојот на свеста на компаниите, особено на приватниот сектор, овој тренд ќе оди во нагорна линија, бидејќи конечно почнуваат да разбираат дека на тој начин можат да добијат не само помош туку и можност да селектираат кадри за развој на сопствените потенцијали и човечки ресурси. Исто морам да напоменам дека еден од главните услови кои ги поставувам при договорите за заеднички проекти со други институции, здруженија на граѓани, фондации и сл. е задолжително вклучување на пракса на студенти од Филозофскиот факултет и доколку се предвидени средства, да биде определен дел за исплата на ангажираните студенти. Интересно е што многу големи компании се заинтересирани за ангажирање на студенти и нивна исплата за одредени

активности како волонтери. Можеби износот според законот не е голем, но покрај можноста за стекнување на практични знаења сепак се доволни да се покријат одредени потреби на студентите.

Дали Филозофскиот факултет ги поддржува проектите и активностите на студентските здруженија на факултетот?

Филозофскиот факултетот во голема мера ги поддржува студентските проекти преку стимулирање на своите студенти да се здружуваат во разни асоцијации како правни лица и ги помага нивните активности кога учествуваат во разни проекти со финансиска поддршка за патувања, користење простории, членарини во светски асоцијации, со цел да ги стимулира да аплицираат за проекти, со што од добиените средства би можеле да си го олеснат студирањето. Можам да кажам дека оваа мерка до сега има најпозитивен ефект. Забележувам од нивните барања кои се зголемуваат и од презентацијата на проектите кои беа претставени во аулата при одбележувањето на јубилејот на Факултетот на 16 декември 2017 г.

Во однос на научно–истражувачката дејност, факултетите од општествените науки играат клучна улога во градењето на општествените системи. Каде се наоѓа Филозофскиот факултет во оваа област и кои се Вашите идни планови за подобрување на неговото место и важност?

Навистина е тешко во услови кога во државата се одвојува само 2% од буџетот за наука да се развива оваа дејност. Науката е резултат на инвестирање во високото образование. Без финансии, што значи просторни услови, современи библиотеки, информатички опрема, лаборатории, потоа научни книги, учебници, достапност до научни списанија, размена на наставници и студенти, учество на меѓународни собири – нема наука. Доколку се обезбеди основата за непречено функционирање на наставниот кадар во наставата, услови за студентите, сета енергија на сите чинители во образниот процес ќе се насочи кон научната работа. Но сепак, ако ги погледнете сите активности и проекти кои се случуваат на факултетот благодарение на ентузијазмот на вработените и студентите, само минатата учебна година Факултетот беше организатор

на 12 собири, издадени 9 научни списанија, 18 учебници и монографии, 30 наставници учествувале на меѓународни собири и предавале во странство, 28 професори од други реномирани универзитети предавале на факултетот, 150 студенти престојувале во други факултети во регионот и пошироко, голем број професори се ангажирани во разни државни тела за изработка на закони и стратегии, меѓународни проекти. За жал, целиот развој на научната дејност на факултетот се потпира врз сопствените средства, во рамките на сопствените финансиски можности.

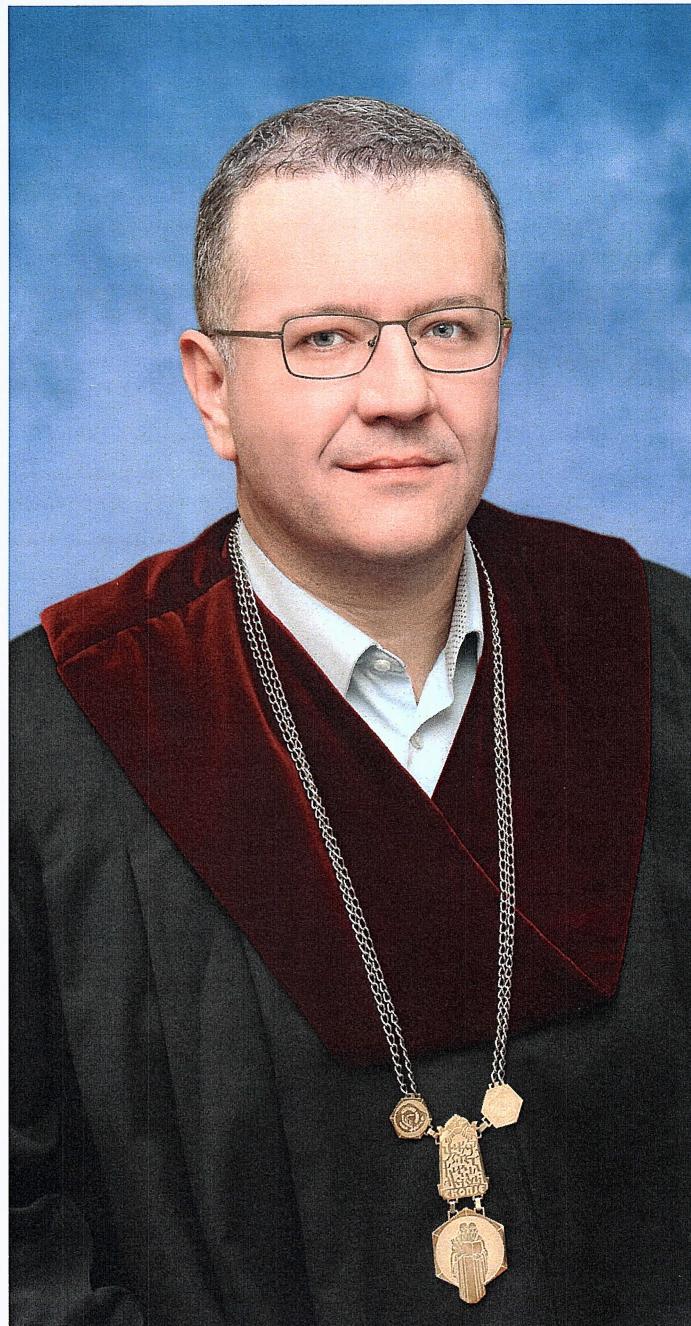
Затоа од оваа година презедовме низа активности за аплицирање на меѓународни научно-истражувачки проекти и меѓународни фондови за да може да го зголемиме обемот и да обезбедиме средства за зголемување на научната работа.

Меѓународната соработка и можностите за мобилност претставуваат атрактивна основа која ги привлекува младите студенти. Колку Факултетот обрнува внимание на овие програми и како Вие со Вашиот тим би ги мотивирале своите студенти почесто да ги користат бенефициите од програмите за мобилност? И во која насока би ја воделе меѓународната соработка на Факултетот и можностите за соработка со факултетите од регионот и пошироко?

Факултетот презеде низа активности за промоција на Еразмус, ЦЕЕПУС програмите за студентите и можностите кои ги нудат овие програми, и преку веб страницата и ФБ страницата студентите постојано добиваат информации за сите можности кои се нудат во регионот и пошироко. Исто така, факултетот склучи низа меморандуми со факултетите во регионот за да ја прошири размената на наставници и студенти надвор од постојните програми. Со таа агенда ќе продолжиме и во иднина за да заживее зборот „трансфер“ од ЕКТС во вистинска смисла на зборот, на нашиот факултет.

Каков е интересот на дипломираните студентите за постдипломските студии?

Интересот е зголемен, но бројот на постдипломци е намален најмногу од финансиски причини. Нема стипендии, а од друга страна во нашиот систем при вработување магистратурата нема улога во висината на платата. Затоа во иднина,

наша цел е да се издејствува промена во системот, како во соседните земји, да се вреднуваат завршените постдипломски студии, со што на идните студенти би им исплатела нивната инвестиција во проширување на своите знаења.

Министерството за образование и наука најави големи реформи во Законот за високото образование. Што сметате дека е најнеопходно да се промени?

Реформа во која не е вклучена финансиска анализа и проценка на истата, ретко носи позитивни работи. Иако има унапредување во полето на автономијата на универзитетите, сепак без решавање на финансирањето на високото образование не верувам во драстични промени на овој план. Колку е помала улогата на Министерството за финансии во законот толку е поголема финансиската автономија. Автономијата не е трезорско работење. Во предлог законот нема ниту збор за платите на професорите. Факт е дека тие се најниски во регионот, помали дури и од Косово. Потребна е измена на начинот на финансирање на Универзитетот, застарениот модел на распределба на буџетските средства за плати на вработените. Досега државата финансира делумно плати и греене. За наука одвојува 0.2%. За зголемување на финансиската автономија мора да се зголеми уделот на државата во научната инфраструктура, да се најде решение бидејќи ако се продолжи со долгогодишното неинвестирање во високото образование, тоа ќе биде неговиот крај. Тоа се одразува и врз студентите и квалитетот на нивното студирање. Законот е само „круна“, но високото образование е комплексен систем кој бара порадикални чекори од многу засегнати страни. Како пример: студентите немаат стипендии со кои би можеле да ги решат своите егзистенцијални прашања за време на студиите, итн.

Што Вие како Декан, заедно со Вашата деканска управа би им порачале на идните студенти? Зошто Филозофскиот факултет треба да биде нивниот избор?

Развојот на современото општество се базира врз развојот на науката. Промените во општеството нужно носат промени во општествените науки. Сложените процеси низ кои минува човештвото во современието наметнуваат изучување на нови научни области, најчесто интердисциплинарни, со цел врз научна основа да се разберат развојот и феномените на „новото општество“ со кои денес се соочува човекот. Затоа Филозофскиот факултет, како и во минатото, е секогаш во чекор со современите светски трендови во образованието, покрај воведување на нови дисциплини во постојните програми, се воведуваат и нови студиски програми, студиски програми на английски јазик, со што сегашната генерација наставници ја продолжуваат едновековната

традиција на постојан растеж на првата и најстарата високообразовна институција во нашата земја.

Зошто да се студира на Филозофскиот факултет?

Ова прашање си го поставува секој студент кој ќе избере да студира една од општествените или хуманистичките науки. И во светски рамки има многу дебати за тоа во колкава мера високото образование треба да одговори на пазарната економија во секое општество. Но, проблемот е што развојот на одредени технички науки оди побрзо од останатите во одреден период, потоа при друго големо отворение потребата се зголемува за друг стручен профил итн.

Во светот не постои високообразован систем кој во секое време може да одговори на моменталните потреби од стручни кадри на пазарот на трудот, бидејќи високото образование е мошне сложен процес. И во најразвиените земји како Велика Британија, дури 50% од дипломираните студенти не работат според својата струка.

Онашто е важно за универзитетите е да создадат кадри кои ќе имаат знаења, вештини и компетенции, што ќе им овозможи да бидат корисни како работници на одредено работно место, а со понатамошни обуки, специјализации и сл. да се оспособат за извршување на нови работни задачи наметнати од брзиот развој на општеството и науката. Но долг е патот на создавање на стручен кадар.

Потребни се градинки, училишта, со еден збор потребни се општествени работници, потребна е анализа на општествените услови, на девијациите, потребна е помош на сè поголемиот број лица со посебни потреби, потребни се образовни стратегии итн., со еден збор напредокот на „најплатените професии“ се базира врз напредокот на општествените професии, на обезбедување на услови во секое општество кои ќе овозможат непречен развој и создавање на информатичари, инженери, дизјанери и сл. Со еден збор, ако нема потреба од општествените и хуманистичките професии, тогаш нема да постои ниту општеството, ниту човекот во него.

DARK WEB

Од самата појавата на интернетот, на 1 јануари 1983 во САД и започнувањето со неговата комерцијална употреба во 90-тите години, интернетот станува неизбежен дел од нашето секојдневие и нашите животи. Секој ден и во кое било време од денот, сè повеќе и повеќе го користиме интернетот од безброј причини: заради комуникација и одржување на близокост со нашите роднини или пријатели; заради информирање за настаните од нашето секојдневие и запознавање на нови луѓе или заради исполнување на работните обврски и безброј други причини или погодности, кои го прават интернетот неизбежен дел од нашиот секојдневен живот, што, пак, понекогаш доведува до тоа сите информации околу нас да ни се засноваат само на интернетот.

Во поглед на достапноста на интернетот тој се дели на површински (Surface Web) и длабок (Deep Web).

Површинскиот интернет, кој сите ние го користиме секојдневно, опфаќа само 10% од интернетот. Тој ги опфаќа информациите кои можат да се добијат преку конвенционалните интернет пребарувачи како: Google, Yahoo, Bing и сл. и преку кои имаме пристап до нашите најчесто посетувани сајтови како: Facebook, YouTube, Instagram, Twitter, Wikipedia, портали за вести, блогови и голем број други портали кои ни овозможуваат да видеме информирани за настани од нашиот секојдневен живот.

Длабок интернет, кој претставува 90% од интернетот, ги опфаќа сите оние информации кои се приватни и кои не можат да се пребаруваат преку конвенционалните пребарувачи, како што се: академски бази, владини записи, лични датотеки,

лични кориснички сметки кои се заштитени со лозинка и сл. Односно, за пристап до информации од длабокиот интернет е потребен некој вид на автентификација.

Како посебна категорија од длабокиот интернет (Deep Web) е црниот интернет (Dark Web), кој служи за промоција и дистрибуција на нелегални активности. Сите овие веб-сајтови кои се занимаваат со нелегални активности се скриени позади .onion домените, кои не можат да се отворат преку комерцијалните интернет пребарувачи. За пристап до нив е потребен посебен пребарувач Тор. Црниот интернет

на говорот. Многу организации, активисти, различни борци за своите права, посебно во земјите кои тоа не им го дозволуваат, а сè почесто и обични граѓани кои се грижат за својата приватност го користат црниот интернет како место на кое комуницираат бидејќи комуникацијата која ја вршат преку Тор-пребарувачот на црниот интернет е целосно анонимна и заштитена.

Секое нешто што е на нашата планета има две лица, добро и лошо. Па така, и интернетот го следи овој тренд. Сè што останува е на свеста на самите корисници за прифаќање

(Deep web) е место каде што може да се ангажира платен убиец, да се тргува со дрога, порнографија, педофилија, оружје, информации за кредитни картички, адреси, приватни податоци и уште многу други работи што се нелегални. Целата трговија на црниот интернет се врши преку дигитална валута биткоин, која сè повеќе и повеќе ја освојува пазарната економија.

Покрај сите нелегални активности кои се случуваат секојдневно на црниот интернет, црниот пазар има и своја позитивна страна која ја опфаќа слободата

на информациите кои се добиваат од интернетот и за редица други работи кои произлегуваат од него. Важен и неопходен дел, кој е од есенцијално значење за секој граѓанин, е достигнување на задоволително ниво на свесност за значењето и можностите на интернетот, а пред сè за заштита на своите лични податоци и на својата приватност, која во време на развиена интернет технологија е повеќе од потребна.

Фидан Вучковски

Важноста на божеството ДИОНИС во античката драма

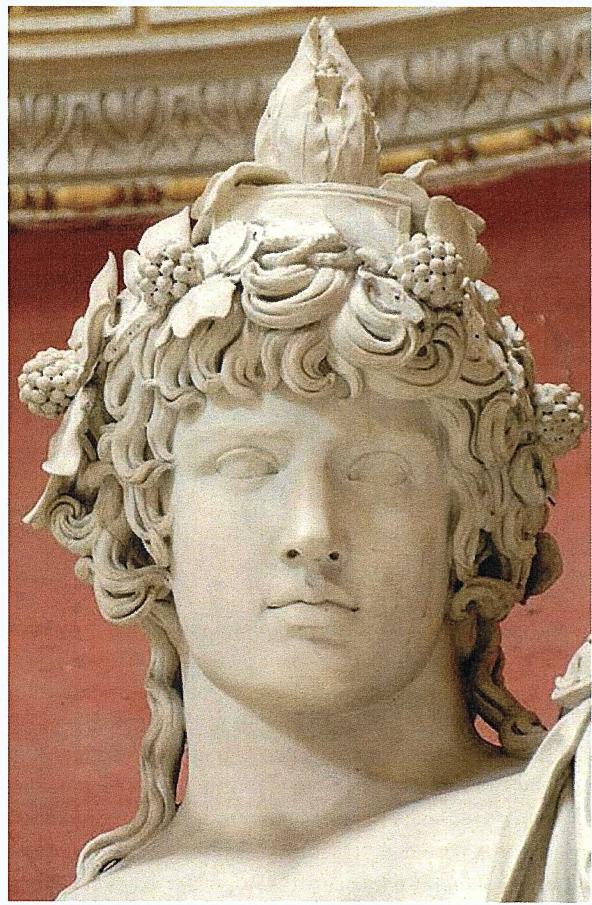
Драмата, декодирана како некакво дело (уметност), првично, во процесот на развиток на самата уметност, постоела за гледање, а не за читање. Драмата како книжевен вид, чиишто дејствија стануваат достапни за читателите, се појавува во доцната антика. Поимот ‘драма’ извира од старогрчкиот јазик, δράω, глаголска форма којашто значи ‘правам, чинам, дејствуваам’.

Дејството е главното обележје без кое, ниту почнува, ниту пак може да има драма. Самиот термин подразбира менување на некоја статичка, актуелна, постоечка состојба, поврзан со двојството на драмата, коешто овозможува дејството да се развие. Двојството и дејството суштински се поврзани со богот Дионис, крунисувајќи го божеството како предводник, како извориште на еден уметнички вид. Генезата на богот и неговата природа се зачетокот на двојството, претставувајќи две сили, два идентитета кои се судираат, се спротивставуваат, се усогласуваат, со различни мислења.

Раѓањето и смртта, како одлики на Дионисовата природа, се непосредно поврзани со статусот на трагичкиот јунак. Промената на неговата состојба за времетраењето на дејствието (почнува среќно, завршува несреќно, или обратно), ја зацврстува поврзаноста на драмата со Дионис. Мноштвото приврзаници на култот на Дионис се оние на маргините на општеството: жени, робови, одметници и ‘странци’ (неграѓани, во грчката демократија), коишто стануваат дел од комичкиот текст. Нивното присуство во култот на богот Дионис укажува на особеностите на богот во драмската уметност.

Потеклото на Дионис не се поврзува само со Хелада, неговото постоење се сретнува и во претхеленската (микенската) култура, каде што неговото име се наоѓа на микенските плочки напишани со линеарно Б-писмо од околу XV-XII век пр.н.е.. Името на богот Διόνυσος е сложенка од δῆος (божествен, божески) и има иста етимологија со врховниот олимписки бог Зевс (Διός), и Νῦσσа што се поврзува со источната планина Ниса, каде што бил исчуван богот Дионис.

Се смета дека тој се појавува како туѓинец, па според тоа не е автохтоно божество. Но, иако Дионис преку митовите е претставен како странец, туѓинец од далечна земја, митовите исто така покажуваат дека Дионис е роден во Хелада. Во потеклото на самиот бог се појавува двојство, коешто е одлика на античката драма, хеленско и варварско потекло, како и двојство прикажано преку неговото раѓање: од една страна е

раѓањето на богот според олимиската традиција, дека тој е син на богот Зевс и на смртничката Семела, а од друга страна е орфичката традиција, каде што се раскажува дека Дионис е роден од Зевс и кралицата на подземниот свет, Персефона.

Моќта на Дионис да ги поттикнува своите следбеници воведувајќи ги во состојба на екстаза, може да биде споредена со вдахнувањето на творците поседувајќи го божеството во себе, без присуство на разум да создадат уметност. Но, ова влијание не било прифатливо поради начинот на кој трагедиографите и комедиографите ги создавале своите дела. Едните користејќи го митот како материја за пресликување на приказната, другите согледувајќи се во секојдневниот живот на хеленскиот Полис. Тука завршува воздејството на божеството Дионис, но сепак појавата на овој бог е значителна за почетокот и развојот на хеленската драма.

Бурим Мехмеди

Како се создавала културата

„Како се создавала културата“ е текст во кој за почеток процесно ќе ги презентирам првите комплекси во кој човекот ќе почне културно да се развива. Како и да е, за да се следат човековите активности на земјата, неговиот секојдневен живот, творење и создавање кое трае се до денес, накратко треба да се разгледаат сите преседанти кој укажуваат на човечки движења и активности, кои ќе бидат архетип на сè што подоцна ќе следи. Историјата на цивилизацијата опфаќа само мал дел од движењата и активностите кои ја населувале земјата од страна на т.н род, ген Хомо.

Да може да се разбере цивилизацијата потребно е да се навлезе длабоко во предисторијата и да се разгледуваат преседантите за човековиот развој. Во текот на човековата еволуција се случиле повеќе револуции. Според мислењето на научниците кои ја истражуваат оваа проблематика, од најраните движења на предците едно е сигурно: еволуцијата, и во биолошка и во културна смисла, претставува продукт на еколошки знаење и откривање на светот. Според истражувачите на човековата еволуција за прв пат на земјата пред околу 5.8 милиони години, исправен на две нозе(бипедален) зачекорил Орорин Тегененсис.

Ова се случува на територија на северозападните делови на Јужно Афричките републики со што ќе започне долг процес во кој човекот ќе се развива, а со самото тоа и да твори, создава и усвршува. Иновациите во социјално-културна смисла започнуваат некаде пред околу 3.3 милиони години(следено преку наодите од Ломекви 3), период кога астролопитекусот бил преставуван од два напоредни врсти: Астролопитекус Аференсис и Астролопитекуст Платиопус, кој се изумрен човеколики предок и според палеонтологите има голема улога токму во горенаведените социјално-културни промени кои ќе резултираат и со појавата на Хомо Хабилисот кој во науката се смета дека се појавил пред околу 2 милиони години, за време на раните калабриски етапи на плеистоценскиот период и бил директен наследник на парантропусот.

Со појавувањето на хомохабилисот во науката започнува периодот наречен палеолит, во овој случај неговата најрана фаза, фаза обележана со првите, примитивни технички и социјални иновации. Значајни за археологијата како наука се верибијалните средини кои ги утврдува хабилисот, а се следат преку социјално-биолошки пристап, но и улогата на камените алатки во раните заедници.

За најстар познат археолошки комплекс или култура, се смета Олдувиен, Танзанија. Олдувиен името го добива по олдуванскиот ланец во Танзанија, но како култура е присутен со наоѓалишта во Источна и Јужна Африка, како и Европа. Олдувиен е термин кој се корисити за најраните археолошки траги во Африка, но и термин кој се користи и за раното камено доба во Евроазија.

Олдувиен е културен комплекс познат како место каде за прв пат се обработувале камените, литни алатки во различни облици во зависност од изработката. Значајно за Олдувиен е тоа што претставува прв комплекс каде имаме јасни и евидентирани остатоци кои ни укажуваат на човекови активности карактеризирани преку обработката на камен, кои ќе резултираат со ново поглавје во човековиот еволутивен процес и отстапка од примитивноста. Биолошкиот развој е видлив и преку намалениот сексуален деморфизам како и раните примитивни заедници со што започнува долгото процес на градење на култура кој трае и до ден денес.

Впрочем ништо не се случува само по себе, секогаш мора да има нешто што истите иновации ги испровоцираат. Но за тоа подетално во мојот иден текст на оваа тема.

Даниел Ѓорѓевски

Одлично е да се зборува за нови технолошки пронајдоци и социјални мрежи во тренд. Звучи клише меѓутоа интернетот обезбедува доста информации, ја менува перцепцијата и отвара нови теми за дискусија. Прашањето е што презентираат медиумите на децата иadolесцентите.

Пред 10 или повеќе од 10 години, на еден од највлијателните телевизиски канали беше пуштен во етер *Courage the cowardly dog* (познат кај нас како Розевото куче). Цртан филм кој го знаеме како хорор, меѓутоа она што го прави контроверзен се темите кои беа за прв пат отворени, а кои децата никогаш нема да ги забележат.

Борбата за рамноправност на жените, семејното насилиство, несовршеностите и осудувањето, зависноста од компјутери (популарни во 90тите), сексуалната работа и трговијата со луѓе се дел од овој цртан филм. Самата улога на кучето е претставена како имагинацијата на детото, кучето има име храброст, што не значи дека е смело да се бори со злото туку смелоста да биде тоа што е. И навистина е, со оглед на тоа што некои автори истакнуваат дека децата многу подоцна, дури во периодот наadolесценција добиваат смелост да ја испитат својата сексуалност.

Нешто подоцна станаа популарни и Телетабиси, презентирани со прекини и постојано запрашување што се тие плишани суштства и зошто не се однесуваат на начинот на кој сè уште не е прифатлив за поголемиот дел од луѓето. Цртан филм каде се отвора темата за различните типови на сексуалност. Денес телевизиските канали не се стекнуваат со голема гледаност.

Голем број на содржини се следат токму на социјалните платформи. Меѓутоа, што се презентира и што сè може децата и младите да гледаат е исто прашање кое повторно се поставува. Доколку се навратиме на минатото еден заклучок би бил реален.

Транзицијата од социјализам во капитализам, глобализацијата, стремежот да се следат западните трендови потполно ги променила перцепциите на родителите, односно на своите деца да им даваат можност на поголем избор. Можеби е тоа поради недостатокот на слобода и честите табу теми. Како да беа пречка да се разговара за општествени појави, како на пример феминизмот или за семејно насилиство.

Денес е сосема јасно дека се живее многу побрз и стресен живот за разлика од пред 20 години, особено во нашето општество кое е релативно младо и сè уште во развој. Но дали денес родителите многу лесно им дозволуваат на своите деца рано да пристапат кон интернетот и социјалните платформи, само за да имаат повеќе слободно време за себе? Впрочем не ни гледам во домовите на младите родители да се обрнува премногу внимание што прават нивните деца. Без осуда. Се случува да се вратат уморни од работа и со часови да гледаат несоодветна телевизиска програма. Претпоставувам дека дел од вас имате помали браќа или сестри и сте шокирани за нивната смелост и информираност за многу работи, на возраст кога вие сè уште сте се воделе од сопствената фантазија.

Времињата се менуваат, па и ние. Контролата не е можна секогаш и сметам дека не е соодветна. Навистина има многу начини да се организира сопственото време и на некои луѓе им успева да се реализирани во полето на кариерата и семејството. Денес сè уште постојат табу теми и скоро секогаш ги отвораат медиумите. Меѓутоа сметам дека е потребно родителите да посветат повеќе внимание и самите да дискутираат за општествените појави со своите деца. Образовниот систем, исто така, повеќе да се фокусира на граѓанското образование.

До следното издание погледнете некој од споменатите цртани филмови и создадете сами свој заклучок.

Бајовски Дамјан

Дали Мас-медиумите влијаат врз односот родител-дете

Меѓународна кампања „16 дена активизам против насилиството врз жени и девојчиња“ во Македонија и нејзиното влијание во зголемувањето на свеста за родово базирано насилиство

Во периодот од 25 ноември до 10 декември 2017 година, во организација на Обидинетите нации, во Македонија се одржуваат денови на активизам против родовото насилиство, со цел да се подигне свеста кај граѓаните. Се организираат разни активности и настани за да се разбуди свеста кај луѓето за овој проблем.

Оваа кампања има за цел да ја подигне свеста кај граѓаните и активно да се работи против семејното насилиство и кршењето на правата на жената. Има информации дека секоја трета жена во светот страда од некој вид на насилиство во текот на животот.

Кампањата започна на 25 ноември, Меѓународниот ден за елиминација на насилиство врз жените, и заврши заклучно со 10 декември, односно со Меѓународниот ден за човекови права. Во текот на овие 16 дена во Македонија се одржаат бројни активности во кои беа вклучени повеќе јавни личности од различни сфери, како и дебати и работилници низ целата земја.

Собранието на Република Македонија, Скопско кале, како и повеќето знаменитости низ светот, блескаа во портокалова боја, со што се означи почетокот на глобалната кампања „16 дена активизам против насилиство врз жените и девојчињата“.

Според Конвенцијата на Советот на Европа за спречување и борба против насилиството врз жените, домашното насилиство е исто така кршење на човековите права. Тоа е дискриминација врз жената и ги има сите акти на родово засновано насилиство, кое води до физичка, сексуална, психичка и економска повреда на жените.

Насилиството врз жените е облик на дискриминација и кршење на основните права, тоа е причина за нееднаквост на жените која е распространета во светот, но и најмалку се препознава како повреда на човековите права.

Родовото насилиство е еден од најбруталните облици на дискриминација каде најчесто жената е дискриминирана, понижена и предмет на

објектификација. Тоа е последица од нееднаквоста помеѓу мажите и жените.

Статистиките покажуваат дека една од три жени во Европа е жртва на родово насилиство во текот на животот. Според истражување на ЕУ извршено врз 42.000 жени од сите 28 земји-членки, седум проценти од сите жени биле предмет на физичко насилиство во период од една година. Тоа значи дека на ниво на ЕУ, 62 милиони жени се жртви во текот на животот, а 13 милиони жени се жртви во текот на годината.

Во Македонија 93% од сторителите се мажи, а 82% од жртвите се жени, само 4% од случаите мажите се жртви на насилиство извршено од страна на жените. Донесеното ново законодавство во државата кое е посветено на борбата против семејното насилиство е чекор напред за земјата.

Постои нова Рамка за родова еднаквост и засилување на положбата на жените објавена од Економската комисија. Таа е заснована врз Родовитоакциски план 2010-2015 година, кој цели кон посилна структура и посебен акцент е ставен на борбата против насилиство врз жените и девојките.

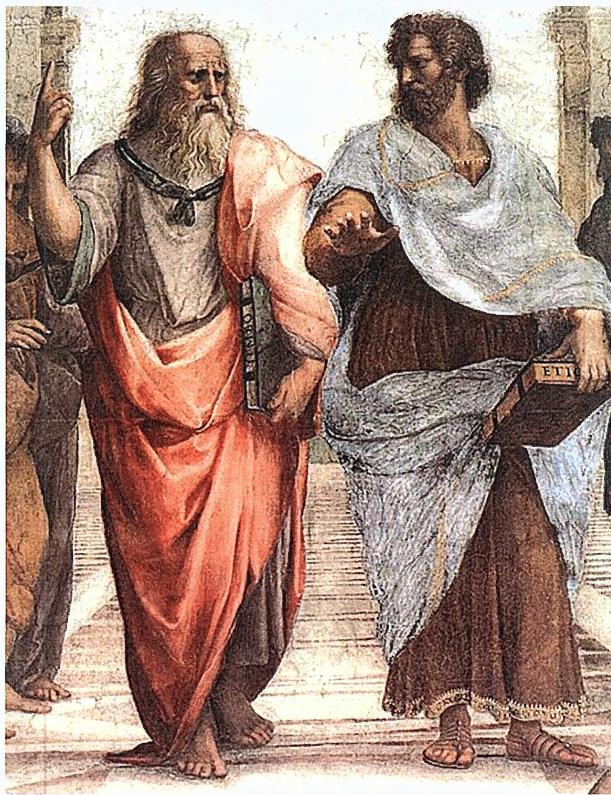
Македонија како држава е далеку од постигнување на родова еднаквост. Во однос на законите имаме благ напредок, односно во минатото немаше закон за превенција, заштита и спречување на семејно насилиство, а сега го имаме како посебен закон. Претходно тоа беше само законот за семејство и другите кривични закони.

Со ратификација на Истанбулската конвенција, се забележува напредок во однос на родово одговорно буџетирање и во некои општини се случува благодарение на граѓанските организации. Тоа е и по иницијатива на граѓанските организации, на граѓанскиот сектор, и со тоа што беше донесен Законот за еднакви можности во 2007 година, а потоа се поставени и други измени.

Мартина Лозаноска

Разлика помеѓу Платоновото и Аристотеловото поίησις

За Платон многумина сметаат дека е првиот философ на Запад кој ги обработува сите оние теми коишто ние денес ги сметаме за стандардни философски дисциплини. Од друга страна, Аристотел како негова противтежка, својата философија ја развива како еден вид побивање на мислењата на својот учител, но сепак задржувајќи дел од неговите ставови. Слична контрадикторност наоѓаме и во делата каде што се расправа за создавањето уметност.

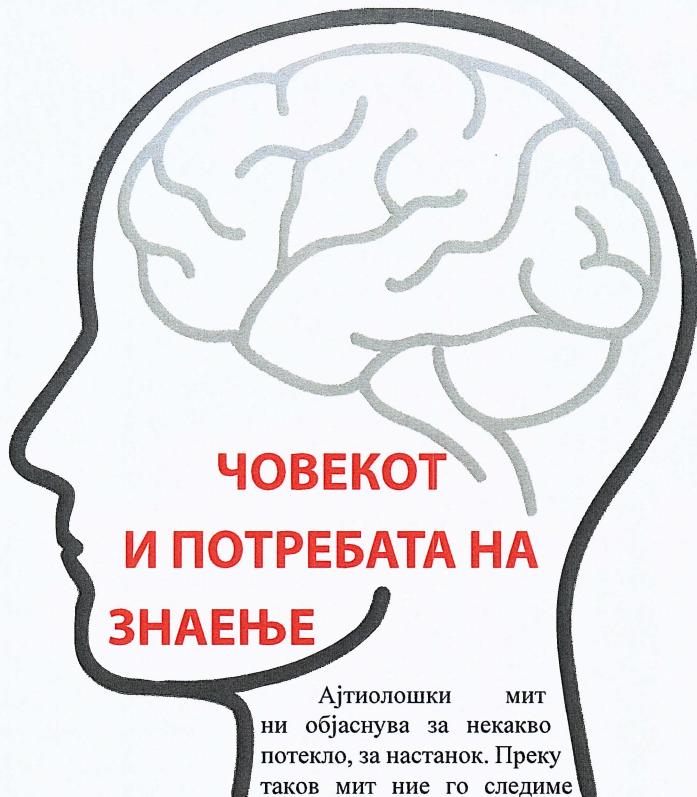

Платон инсистира дека создавањето песни(па и сето друго творештво) настанува само под влијание на некакво божество, додека Аристотел за тоа зборува само во својата „Поетика“ и може да се каже дека целосно ја исклучува божјата вмешаност во творењето. Имено, во „Ион“, Сократ на својот соговорник, по кого е именуван дијалогот, во неколку наврати му објаснува и го поттикнува сам да заклучи дека сите уметници творат под дејство на музите или божјата сила (Μοῦσα ἐνθέους). Тој смета дека поетите не создаваат поради вештината или уметноста (<τέχνη>) туку поради инспирација и обземеност (κατεχόμενος). Исто така, дека сите творат различно, спрема она кон кое ги води музата, па така

некои творат дитирамби, други епски или лирски песни. Во дијалогот „Федар“, пак, за кој некои сметаат дека мислењето на Лисија е фингирано од Платон, а тоа на Сократ е намерно лажно, но сепак реторички точно, се скреќаваме повторно со божјата улога во творењето. Тука занесот тој го именува како манија (<μανία>), односно, третиот занес е тој што ја обзема човековата душа или душата на поетот. И во својата „Држава“ го користи Сократ како водач на разговорите, со тоа што веќе се забележува дека позади него се крие мислењето на Платон. Во X глава од „Држава“ се навраќа на поетите(во општа смисла), за да го преиспита својот став. Правејќи анализа на тоа како би требало да изгледа совершената држава говори дека миметичките поети не треба да бидат дел од неа, а најмалку да се фалат, поради тоа што го будат неразумниот дел од душата. Сепак, иако ја напаѓа поетиката, Платон се согласува дека сите луѓе паѓаат во занесот кој го носи вештото подражавање на појавните нешта. Но, тој не го менува ставот дека поетите творат под дејство на боговите, туку само дека тоа не е добро за воспитувањето на атичкиот граѓанин. Додека Аристотел, за разлика од него, веќе знае дека поетите си имаат своя *līcēntia poetica* и дека уметноста е само уметност и нема потреба од анализа за нејзината вистинитост. Најголемата разлика меѓу учителот и ученикот е тоа што Аристотел е сосема свесен дека творењето настанува поради вештината на поетот како способност за разумско творење.

Интересно е да се забележи како двајцата различно го толкуваат создавањето на поезијата. Аристотел учел од Платон, но бил способен да ја согледа вистината којашто неговиот учител не можел да ја види. А тоа е дека луѓето творат без никаква инспирација од боговите или виша сила, туку токму поради својата способност, вештина и знаење, стекнато секако преку искуството. Како што вели и Аристотел самиот, луѓето се разликуваат од другите живи существа според својот разум. Па оттаму, апсолутно нема никаква потреба за вдахновение од нешто помоќно од него. Сепак, не треба целосно да се обвинува Платон. Можеби неговиот ученик само имал повеќе информации од него, а можеби сепак учителот само бил премногу покорен на античката традиција. Но, едно е сосемајасно, а тоа е дека двајцата оставиле огромен печат врз развитокот на философијата, но и на дефинирање на многу нешта, како за начинот на создавање на книжевни творештва, така и за многу други научни области.

Моника Милошеска

Ајтиолошки мит
ни објаснува за некакво
потекло, за настанок. Преку
таков мит ние го следиме

човековото сознание и како човекот излегол од пештерата, како почнал да размислува за светот и за животот, што му се случувало, како го пројавил првиот интерес за светот и која е најстарата гранка за човековото сознание.

Првиот тип на сознание што му е потребен на човекот кога ќе излезе од пештера е одговорот на „Што е ова?“. Тоа е најбитното прашање на човекот како хомосапиенс, затоа што „Што е ова?“ бара одговор за суштината на нештото. Човекот најпрвин прашува „Што е ова околу мене?“. Бара сознание, што е овој гром, овие цветови и животни - се јадат или не. Ако зборуваме со термин на денешните науки тоа е желба за знаење, значи тоа ќе те направи помудар, подобро да го разбираш светот, а тоа е филозофијата како наука.

Филозофијата описана од старите Грци е исклучиво глад за сознание и гладта за знаење од сознанието. Комплетните знаења на човекот откако и пред да ја направи неолитската револуција, а особено откако ја направи, можат да се потврдат само со едно нешто – импулс за филозофија – филозофска потреба. Од најраната филозофска потреба на човекот произлегуваат сите понатамошни науки. Пример, бебето со првиот здив откако ќе се роди плаче, ако ја затвориш вратата посилно тоа пак ќе плаче, додека не се навикни на неа. Затоа што научно гледано човекот на почетокот е како бебе, плаче затоа што прв пат слуша непознат звук, сака да осознае што е тоа и дали му се заканува опасност. Откако ќе научи дека нема опасност со ударот на вратата, бебето – нашиот човек ќе напредне од хомосапиенс и ќе направи неолитска револуција, значи откако ќе го задоволи импулсот за преживување, следниот чекор е како подобро да преживеам. Ме успиваат по затемнувањето – тоа е учење по пат на искуство – учење по пат на обиди и грешки. Не сакам да ме успиваат затоа што ми се игра, и ќе го видите бебето во затемнето, не се плаши тоа од затемнетото туку сознalo што значи темното, знае дека дошло времето за да го успијат, а тоа не сака да спие.

Така сè ни започна и од филозофијата како главна гранка ќе ни се создадат уште многу други гранчиња.

Јанчески Стеве

Основни цели и задачи на СПФЗФ:

Подобрување на студентскиот стандард

Застапување и лобирање
за студентските права

Меѓународно афирмирање
на студентското движење

Реформи во високото образование

Поттикнување на активно членство
на студентите преку организирање
активности

Идни проекти и планови

Издавање на Бруцошкиот информатор кој
што ќе биде од голема помош на новите
студенти полесно и побрзо да се вклопат и
да се запознаат со работата на факултетот.

Организирање на квиз на знаење за
студенти на Филозофскиот факултет.

Организирање на дебата за студенти
на Филозофскиот факултет.

Културни денови на студентите
на Филозофски факултет.

Прашај го Деканот!

Контакт

www.fzf.ukim.edu.mk
Бул."Гоце Делчев" бр. 9А; 1000 Скопје
++389 02 3116 520/230

Годишна прослава на Филозофски факултет-Скопје

Студентскиот парламент на Филозофски факултет заедно со студентските здруженија на Филозофски факултет: Клуб на

млади историчари на Македонија „ISHA“-Скопје, Студентско археолошко здружение „AXIOS“, Психеско и Асоцијација на студенти

по социјална работа ја организира новогодишната прослава на Филозофскиот факултет во Скопје. Во аулата на Филозофскиот факултет, студентските здруженија преку слики ги претставија своите активности.

Студентите имаа можност да се запознаат со начинот на функционирање, проектите и работата на студентските здруженија. Поздравен говор имаше претседателот на Студентскиот парламент, Владимир Крстески. На годишната прослава студентите ги забавуваше музичкиот бенд „Groove“. Свој латино настап имше нашата студентка Наталија Димовска и Андриана Павловиќ.

Програмата беше збогатена и со присуството на студентот од Институтот за историја, Стеве Јанчески, кој носеше комитско одело.

АКТИВНОСТИ НА СТУДЕНТИТЕ НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ

Посета на Општина Демир Капија на студентите од Иститутот за социјална работа и социјална политика и студентите од Институтот за дефектологија

Социјална работа и политика

Втора научна-студентска конференција за историја, археологија и класични студии

Втора научна-студентска конференција за историја, археологија и класични студии

Втора научна-студентска конференција за историја, археологија и класични студии

АКТИВНОСТИ НА СТУДЕНТИТЕ НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ

Летна школа-Демир Хисар-Крушево, посета на месноста на битката кај Слива

АКТИВНОСТИ НА СТУДЕНТИТЕ НА ФИЛОЗОФСКИОТ ФАКУЛТЕТ

Отворен ден на Филозофски факултет

ОТВОРЕН ДЕН НА УКИМ 2018

Универзитетската лига

Универзитетската

лига е спортски настан

кој се одржува секоја година на којшто се натпреваруваат студентите на сите факултети кои се во рамки на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" - Скопје. Нашите студенти од Филозофскиот факултет учествуваа во екипните спортиви: фудбал, ракомет, кошарка(машки и женски тим) и во индивидуални спортиви: стрелаштво, пинг понг и шах, и постигнаа солидни резултати.

Филозофијада - Бечичи 2018

Црна Гора

“Филозофијада” е студентски настан кој се одржува секоја година со цел да ги поврзе студентите од филозофските и филолошките факултети од регионот. Една од главните цели на овој настан е да поттикне успешна комуникација и соработка меѓу студентите преку активности во кои заедно активно учествуваат.

Спорт, дебата, квиз на знаење и многу дружење.

Оваа година “Филозофијада” се одржува во Република Црна Гора, Бечичи, во организација на Филозофскиот факултет од Скопје од 28.4 (април) до 3.5 (мај) 2018 година.

Студентите - учесници на Филозофијадата кои во конкуренција од 18 Филозофски и Филолошки факултети од регионот во генерален пласман го освојиа второто место - и тоа прво место во фудбал и квиз на знаење и трето место во шах.

Меѓународна филозофијада 2018

Таму кај што вечно
сонце сјае
таму е Македонија,
Кога си сам и тажно е сè
на неа ти сети се,
Филозофијада ти нуди љубов и сè.

16 години Студентско археолошко здружение „Аксиос“ – Скопје

На 10 декември 2017 година, Студентското археолошко здружение „Аксиос“ од Скопје го прослави својот 16-ти роденден како најстара специјализирана струковна студентска организација при Филозофскиот факултет во Скопје, низ чии редови поминале преку 100 членови - студенти по Археологија и Историја на уметноста, многумина од нив сега ценети имиња во македонската археолошка и историско-уметничка наука.

Од своето основање во 2001 година, САЗ „Аксиос“ има реализирано над 20 проекти во насока на подобрување на условите за студирање, промовирање и популяризација на Археологијата и Историјата на уметноста пред студентите и пошироката јавност. Од нив особено се издвојуваат организирањето на меѓународната студентска конференција СТАРКО во 2010 година, организирањето на летните археолошки и археолошко-експериментални кампови „Амфакситида

2006”, „Неготино 2011”, „Archaeologica Viva 2012”, работилница за изработка на мозаици во 2011 година и публикувањето на студентските билтени „Пингадера” во 2006 и „Археофакти” во 2014, како и публикувањето на два броја на меѓународното студентско списание „AXIOS” во 2016 и 2017 година.

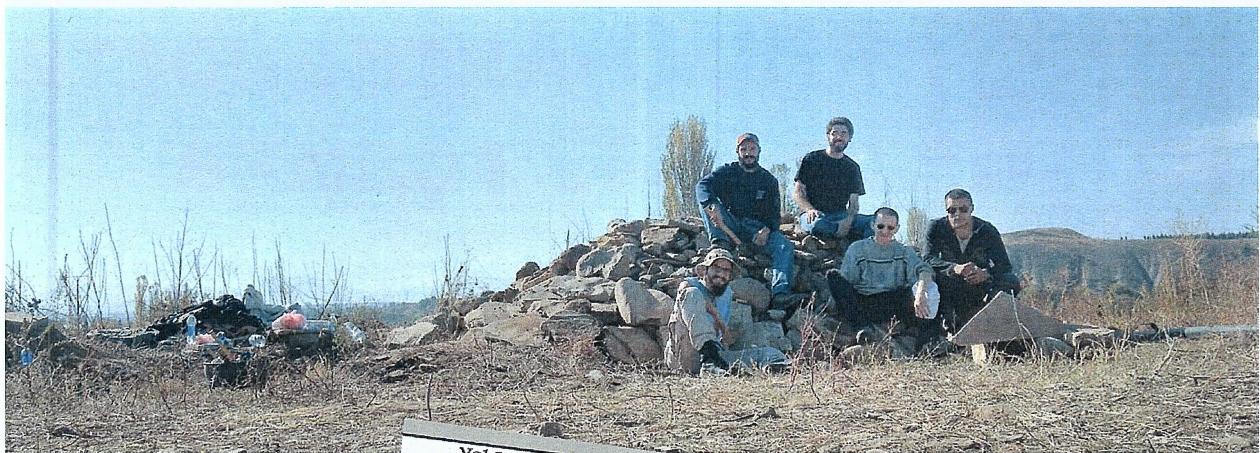
Списанието „AXIOS” е основано како меѓународно електронско списание за стручни трудови пишувани исклучиво од автори со статус на активни студенти, овозможувајќи им простор во кој ќе можат да ги изразат своите први научни размислувања и погледи на теми од археологијата, историјата на уметноста, историјата, етнологијата, антропологијата, класичните студии и културното наследство воопшто, сè со цел да ја поттикне нивната истражувачка работа, пишувачка навика и комуникација на меѓународно ниво. Списанието е достапно за слободно и бесплатно читање и симнување на веб адресата: <https://axiosskopje.wordpress.com/axios-journal/>.

Првиот број на „AXIOS”, публикуван во 2016 година, беше составен од четиринаесет текстови во авторство на петнаесет студенти од три држави – Македонија, Србија и Германија, кои во 228 страници офаќаја широк спектар на теми почнувајќи од археолошки рекогносцирања, античка луксузна архитектура и уметност, древни религиозни култови и митолошки концепти, па сè до физичко-антрополошки анализи и употреба на современи дигитални технологии во проучувањето на средновековни цркви. Бројот на списанието и дел од објавените трудови во него беа јавно промовирани во Свечената сала на Филозофскиот факултет во Скопје на 26 јануари 2017 година.

На 280-те страници на вториот број на „AXIOS” од 2017 година, јавноста се доби со можност да прочитанови петнаесет трудови во авторство на шеснаесет студенти кои доаѓаат од пет различни универзитети во три држави (Македонија, Србија и Словенија) кои пишуваат на теми од класичната археолошка методологија, символички анализи на археолошки наоди, доцноантичка, средновековна и нововековна уметност, како и теми поврзани со музеолошката дејност. Вториот број на списанието беше поддржано од Министерството за култура на Република Македонија и јавно презентирано во Археолошкиот музеј на Македонија на 17 ноември 2017 година.

Покрај публикувањето на овие два броја на списанието „AXIOS”, во изминатите две години (2016 и 2017), Студентското археолошко

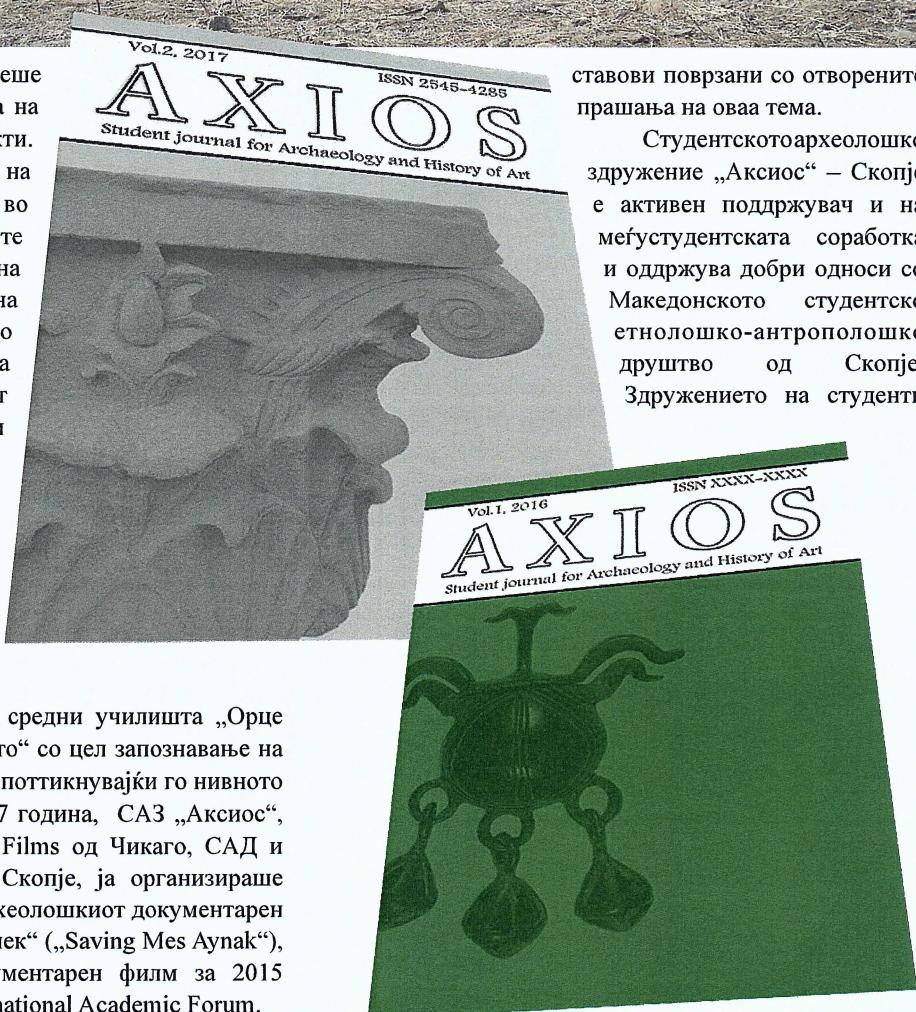
здржание „Аксиос“ беше „виновно“ и за реализацијата на уште неколку други проекти. Првите напори од почетокот на 2016 година беа направени во насока подобрување на условите за студирање преку успешна петиција до Декантатот на Филозофскиот факултет во Скопје за реновирање на библиотеката при Институтот за историја на уметноста и археологија, како и изработка на електронски каталог на достапната литература. Во пролетниот период истата година, Здружението одржа и неколку предавања со наслов „Што? Како?

Археологија и Историја на уметноста во скопските средни училишта „Орце Николов“ и „Јосип Броз - Тито“ со цел запознавање на учениците со овие две науки, поттикнувајќи го нивното студирање. Во февруари 2017 година, САЗ „Аксиос“, во соработка со Kartemquin Films од Чикаго, САД и Музејот на Македонија од Скопје, ја организираше македонската премиера на археолошкиот документарен филм „Спасувајќи го Мес Ајнак“ („Saving Mes Aynak“), прогласен за најдобар документарен филм за 2015 година од страна на The International Academic Forum.

Во насока на поттикнување на активната дискусија и запознавањето на помладите колеги со современите теориски и методолошки развојни тенденции во археологијата и нејзините сродни науки, на 9 март 2018 година во Археолошкиот музеј на Македонија, Студентското археолошко здружение „Аксиос“ го организираше настанот „Современа археолошка теорија“, со кој им отстапи простор на шестмина предавачи да ги искажат своите мисли и

ставови поврзани со отворените прашања на оваа тема.

Студентското археолошко здружение „Аксиос“ – Скопје е активен поддржувач и на меѓустудентската соработка и оддржува добри односи со Македонското студентско етнолошко-антрополошко друштво од Скопје, Здружението на студенти

по историја ISHA Skopje, Здружението на студенти по психологија „Психеско“ од Скопје, Клубот на студенти по археологија од Белград и Здружението на студенти по историја на уметноста „Kunsthistorik“ од Љубљана. Во текот на 2017 година, членството на Студентското археолошко здружение „Аксиос“ – Скопје беше прошириено и со студенти по археологија од Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

КЛИО-АКТИВНОСТИ за 2017 година

Нашето здружение „Клио“ е студентско здружение формирано во 2003 година, кое се состои од група на додипломски и постдипломски студенти по историја, историја на уметност, археологија и класични студии. Студентското здружение „Клио“ е член на International Students of History Association (ISHA), здружение кое е претставено на универзитетите преку своите групи на членови, наречени секции, па затоа на интернационално ниво сме познати како секција ISHA Skopje. Нашите активности се во скlop на активностите на ISHA и се состојат од организирање и учество на семинари и конференции, како и соработка со останатите секции на ISHA.

Чести задоволство ни е да изјавиме дека изминатата година беше исклучително плодна за нашето здружение. Во 2017 година зачекоривме мотивирни за работа и за поттикнување на соработката помеѓу студентите, како на домашно, така и на меѓународно ниво. Некои од членовите на ISHA Skopje беа дел од меѓународните ISHA семинари, додека на домашно ниво со заеднички сили работевме на остварувањето на замислените проекти. Но, најважно од се', е тоа што нашето членство значително се прошири уште при самиот почеток на годината, што секако, е важен предуслов за успешна работа. Следново што е напишано претставува краток опис на настаните од коишто членовите од нашето

здружение беа дел, како и на настаните коишто беа организирани од наша страна во текот на 2017 година.

Идејата за продлабочување на соработката помеѓу ISHA секциите од Скопје и Софија беше успешно остварена со викенд семинарот од март 2017 година. Овој регионален семинар беше одржан на две локации – во Софија на 18 и 19 март и во Скопје на 25 и 26 март, истиот беше успешно остварен благодарение на поддршката од Филозофскиот факултет при универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ и Историскиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Софија. Нашиот семинар го доби насловот „Влијанието на Големата преселба на народите врз Балканот“. Овој, на прв поглед многу единствен наслов, за историчарот нуди огромен број на теми коишто може да ги обработи. Иако досега многу било кажано и напишано за оваа тема, длабочината на историскиот феномен, кој популарно е наречен „Голема преселба на народите“, непрекинато

Регионален семинар „Влијанието на Големата преселба на народите врз Балканот“

буди интерес кај историчарите, кои постојано фрлаат ново светло на настаниите коишто коренито го промениле ликот на Европа, а воедно и на Балканскиот Полуостров како дел од неа. Последиците пак, од сеизмичките потреси предизвикани од Големата преселба се воочливи и ден денес. Токму затоа, одлучивме да и посветиме внимание на состојбата во која се нашол Балканскиот Полуостров под наездата на „варварските“ племиња, за време на турбулентниот период на Римската Империја, а заедно со тоа и да ги обелоденим клучните настани и промените кои оделе рака под рака со нив.

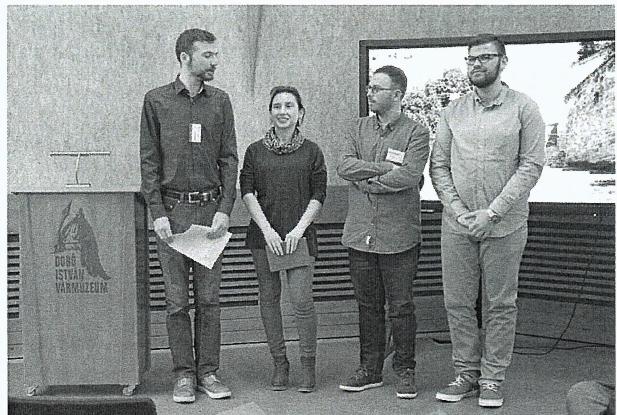
Семинарот се одвиваше преку излагања на студентите, по што следуваа дискусиии, во кои тие ги споделија своите најразлични мислења и искуства за сето она кое беше опфатено со насловот на семинарот. Исто така, во семинарот беа вклучени и предавања од истакнатите професори, кои се стручни за периодот на средновековието, од Институтот за историја при Филозофскиот факултет при универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институтот за национална историја – Скопје и Историскиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Софија.

Годишна конференција на ISHA за 2017 година

Нашиот член Стефан Штерјов учествуваше на оваа годишна конференција, која беше одржана од 17 до 23 април 2017 година во Егер, Унгарија. Насловот на истата беше „Religion in History“, популарна тема, која имаше за цел да ја разгледа улогата на религијата и црквата низ историјта, како и нивното влијание врз човековата култура.

Регионален ISHA семинар

„Adriatic Encounters“

„Adriatic Encounters“ е познат семинар за студенти по историја, којшто се одржува секоја година во различен град на јадранскиот брег. Во 2017 година беше одржан во Задар, Хрватска, од 10 до 14 мај. Целта на „Adriatic Encounters“ е разгледување на историјата на Јадранското Море. Нашиот член Кристијан Ризов беше дел од овој семинар и учествуваше во една од понудените работилници.

Есенски семинар на ISHA

Есенскиот семинар на ISHA за 2017 година беше одржан во Софија, Бугарија од 11 до 17 септември. Семинарот носеше наслов „Money in History“. Овој наслов на учесниците им нудеше голема можност за дискусија во врска со многубројни прашања, со оглед на фактот дека парите и економијата секогаш имале клучно влијание врз правецот во кој се движеле историските процеси. На овој семинар бевме претставени од пет наши членови: Стефани Гиевска, Јана Гочевска, Кристијан Ризов, Стефан Штерјов и Климент Спасески.

Студентска конференција „Војните во Југославија гледани низ социјална призма“

Една од активностите на ISHA Skopje во 2017 година беше и организирањето на настан во соработка со EUROCLIO и ISHA International, како дел од

проектот „History that is not yet history“. Настанот беше претставен во вид на конференција на која се дискутираше за влијанието на војните во Југославија врз секојдневниот живот на луѓето, музиката, филмот, спортот итн. На конференцијата учество земаа осум студенти, придружени од воведното предавање на проф. д-р Борче Илиевски од Институтот за историја при Филозофскиот факултет во Скопје. Интересно е да се напомене дека дел од студентите доаѓаа од Филозофскиот факултет од Осијек и од Историскиот факултет при универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Софија, па така нашата конференција доби интернационален карактер. Беше навистина интересно да се дискутира, како и со гостите, така и со бројната публика, која беше составена од професори, студенти и останати присутни. Реакциите беа многу позитивни, како поради гостопримството спрема гостите од Осијек и Софија, така и поради организацијата на самиот настан.

Како дел од проектот на EUROCLIO, неколку наши членови учествуваа на настани организирани од други ISHA секции. Стефан Штерјов, Никола Кириќ и Борче Николов, беа дел од викенд конференцијата со наслов „Svakodnevni život u Sarajevu tokom rata 1992-1995“, организирана од ISHA Sarajevo на 8 и 9 декември. Сите тројца уживаа како во формалниот дел на настанот, кој се одржа во Националниот музеј на Сараево, така и во активностите кои вклучуваа разгледување на градот. Јана Гочевска пак, уште еден активен член на ISHA Skopje, зема учество на конференцијата организирана од колегите од ISHA Osijek, со наслов „Život tijekom opsada i Domovinskom ratu“, којшто беше одржана на Филозофскиот факултет во Осијек на 12 и 13 декември. Таму имаше излагање на тема „Војната за независност во Хрватска гледана од Македонска перспектива“.

Со овие активности го означивме крајот на 2017 година. Со нови сили и уште подобри активности се гледаме во 2018!

Психеско

Психеско приказната започнува пред околу пет години , крајот на 2013 година. Инспирацијата за едно вакво здружение започнува на една меѓугенерациска средба каде се разгледуваа студиите на студентите по психологија и како можат студентите да допринесат за развој на студиите.

После скоро една година макотрпна работа, на 01.09.2014г., „Психеско“ официјално стана првото македонско здружение на студенти по психологија.

Меѓу многуте заслужни за ова да се изведе се основачите: Tome Нединковски ,Monika Костовска, Анита Јанчевска, Марија Давчева и Ана Павковиќ.

Психеско настапа за да ги подобри условите на студирање на студентите по психологија; да поттикне на научно-истражувачка работа и професионално усвршување; да ја промовира психологијата како струка и област; да допринесе кон зголемување на мобилноста на студентите, а со сето ова да помогне во унапредување на општите човекови вредности и заедницата.

Овие цели не ќе можеа да се остварат доколку во Психеско не ги негувавме вредностите кои како такви не прават автентични, а тоа се: толеранција на различните ставови, избори, мисли и идеи, јасност и транспарентност во работата, како и одговорност на поединецот и организацијата.

Психеско за прв пат јасно се пројави на првиот настан „ПсихескоП“, кој како таков стана традиција која се уште ја негуваме и по која станавме препознатливи.

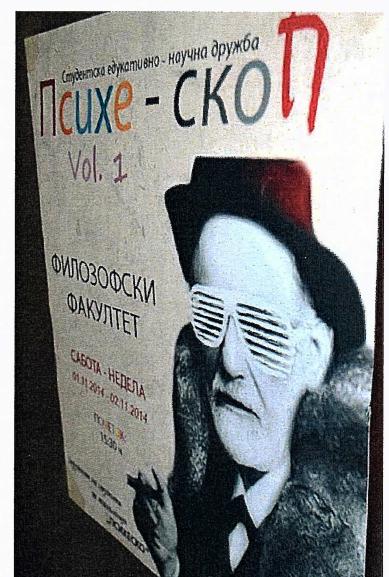

Во Психеско моментално работат пет сектори: сектор за истражување, сектор за човечки ресурси, регрутација на членови и промоција, сектор за организација на настани и спонзорства, сектор за надворешна соработка и сектор за ИТ-промоција, социјални мрежи и маркетинг.

Овие сектори се задолжени за организирање на предавања, дебати, состаноци, стручни собири и секакви облици на научно-истражувачка работа, остварување на соработка со студенти по психологија, други здруженија и организации кои делуваат во Република Македонија и светот, остварување соработка

со останатите студентски организации на Филозофскиот факултет и УКИМ, како и други форми на студентско и младинско организирање, соработка со научно-образовни установи, барање на донации од домашни и странски организации/институции за обезбедување на средства за работа, медиумски настапи за зголемување на видливоста на здружението, како и изработка на студенски картички кои на членовите им овозможуваат бенифиции на различни места.

Важен и еден од клучните моменти за растот и развојот на Психеско се случи во мај 2016 година, кога тогашната претседателка Тиана Ивановска и

Психеско - „Научна средба“

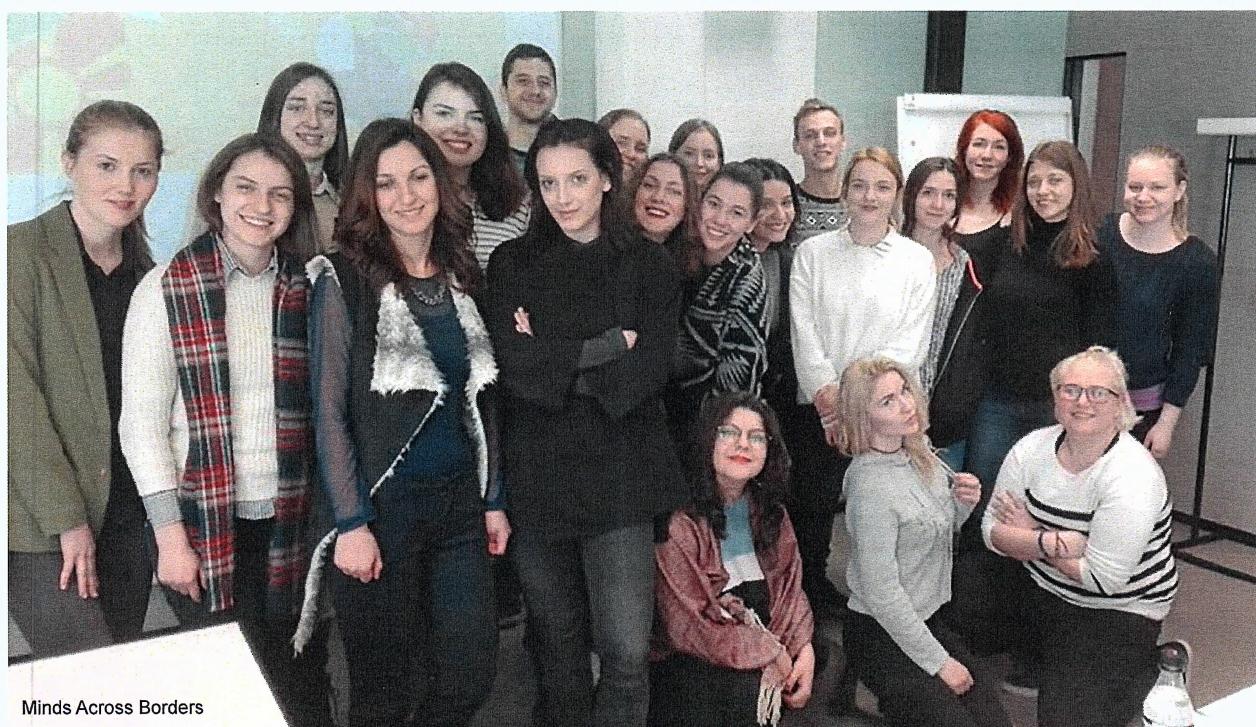
Пихеско - „Психотерапија и психотерапевтски правци“

една од основачите на здружението, Марија Давчева присуствува на 30тиот ЕФПСА конгрес во Потругалија, каде што овозможија Психеско и Македонија да влезат во големото европско семејство како членка под надзор. Истото време во 2017 година, Македонија стана полноправна членка во Европската федерација на здруженија на студенти по психологија.

Со влегувањето на нашето здружение во ЕФПСА ни се отворија вратите за студентска мобилност. Ние учествувавме во првата официјална ЕФПСА размена, "Minds Across Borders" [04.04.2017-09.04.2017], што воедно беше и прва студентска размена за студенти по психологија меѓу Универзитети во Македонија и во Финска.

30ти ЕФПСА конгрес

Minds Across Borders

АССР ПРОДОЛЖУВА!

Асоцијација на студенти по социјална работа – Скопје е организација формирана од студенти на ИСРСП. Функционира повеќе од една година, позната е и е секогаш избор на организација во која ќе членуваат студентите кои имаат интерес за општествените науки. Асоцијацијата е формирана како современа невладина организација која работи на принципот на придонес на секој член. За брзо време стана атрактивна организација во која и студентите и професорите имаат доверба.

Нашата визија

Студентите по социјална работа и политика активно се вклучуваат во решавањето на социјалните проблеми преку доброворни акции, се стекнуваат со работно искуство преку волонтерство и учество во граѓански иницијативи, учествуваат на корисни обуки и работилници наменети за идни социјални работници, на кои се стекнуваат вештини и знаења, како и последни информации од областа на социјалната работа.

Нашата мисија

Асоцијацијата на студенти по социјална работа постои за да ги застапува интересите, правата и слободите на студентите, а воедно и за отварање на нови можности по социјална работа и социјална политика. Мисијата на АССР е овозможување на студентите да се активираат, да се стекнат со нови знаења и искуства кои ќе овозможат полесно вработување или самостојно покревање на нови граѓански иницијативи кои ќе бидат од добротворен, образовен или културен карактер.

Нашата цел

Цели на асоцијацијата на студенти по социјална работа: се активна грижа за правата и слободите на студентите; подобрување на социјалниот статус на студентите; соработка со други студентски и граѓански здруженија и иницијативи од доменот на социјалната работа како професија; подобрување на наставата; поттикнување и промоција на културни, забавни, спортски, хуманитарни и образовни и истражувачки активности на студентите и другите граѓани, како и развој на волонтерството и поттикнување на младите луѓе, особено на студентите, да волонтираат.

Благодарение на тимот на АССР, за прв пат беше организиран во свечено издание “Денот на социјалната работа”. Меѓу настаните кој придонесоа успех за нас беше и “5ти Регионален конгрес на студенти по социјална работа”. Педесет студенти од целиот балкански регион имаа можност во Филозофскиот факултет при УКИМ да говорат за теми како: насилиството и заштита на социјално исклучени лица, учеството на младите во политиката, детската заштита. АССР е секогаш тука да ги стимулира студентите. Во октомври беше организирана иницијатива за поттикнување на свеста на студентите за менталното здравје преку “Остаж не ми збори” по повод Светскиот ден на менталното здравје. Во меѓувреме се вклучени повеќе договори за соработка меѓу кои со: Вистински дела на љубезност, со кои имаме плодна соработка уште од самиот почеток, и Правна клиника „Јустинијан Први“ преку која помагаме на социјално исклучени семејства и поединци да ги остварат своите права, интереси и обврски. Во декември 2017 беше склучен договор помеѓу „Иноватим“ Ниш. Со тоа двете организации постигнаа заеднички договор да допринесат за подобрување на квалитетот на образовните програми во Скопје и Ниш, развој на меѓународна соработка на студентите на Филозофски факултет од Скопје и од Ниш, и преку заеднички истражувања, анализи и проекти да делуваат за подобрување на одредени општествени проблеми.

АССР има своя канцеларија која се наоѓа на Институтот за социјална работа и социјална политика. Членството се стекнува врз база на паричен надомест и принципот активност-пасивност.

Зошто сакам да студирам на Институт за безбедност, одбрана, мир

Зошто сакам да студирам? Прашање кое што верувам дека секој си го има поставено. Прашање кое си има своја тежина; прашање кое ви го поставуваат уште од мали нозе, па честопати сте се запрашале што е тоа толку важно и зошто баш “мора“ да се студира. Драги идни студенти, не е тоа дека мора да се студира, тоа е ваш личен избор дали сакате и каде сакате да студирате. Не значи дека ако не сте запишале факултет, вие сте нешто повеќе или помалку од нас, сепак вие сте, пред се’, човек. Но сепак, она што јас сакам да го споделам со вас е следново:

Јас сум студентка од трета година на Институтот за безбедност, одбрана, мир во Скопје на Филозофски Факултет. Моето досегашно искуство при Институтот е дека таму работи високо професионален кадар на професори, кои што се мошне комуникативни и отворени за работа со студенти. Професори кои влеваат почит кај студентите, а не страв и чувство на инфериорност. Нанашиот Институт работат професори со долгогодишно работно искуство, со голем број издадени трудови, а воедно и трудови на кои активо работат со цел да им помогнат на студентите во текот на нивниот студиум. Во првата година од студирањето ќе се сртнете со предмети кои постепено ќе ве насочат кон целината на самиот Институт, како што се: Политички систем, Полемологија, Меѓународни односи и уште многу други. Во изминатите години на студирање, освен што се стекнав со знаење во областа на безбедноста, одбраната и мирот, воедно и ми се разгори и желбата да се стекнам со уште поголемо знаење што ќе ми овозможи во иднина да станам професор. Исто така се сртнав со голем број нови поим кои ми ја променија перцепцијата, ме збогатија со

новости од различни области и ми го збогатија речникот. Сведоци сме на многу немили настани кои се случуваат во светот, како што е појавата на тероризмот кој е причина за голем број уништени животи. Па, неми самото тоа е доволна причина за повеќе да учите, за да се зголеми интересот и да ги согледате причините, последиците и начинот на неговото функционирање? Нели ве боли фактот што знаете колку важни културни градби и истариски споменици се уништуваат? Нели ве боли фактот што умираат голем број на луѓе, деца? Нели ве боли фактот што знаете дека нема повеќе безбедно место за живеење или за одење на одмор без да мислите дали е безбедно или не? Токму поради тоа, поради тој револт, можеби ВИЕ сте тие што би направиле некоја промена; можеби ВИЕ сте тие што ќе ја подобрлат во иднина безбедноста во вашата држава; можеби ВИЕ сте тие кои што ќе пренесете поголемо знаење, искуство за сите нас.

Драги идни студенти јас имам уште многу да ви напишам, но залудно ќе биде се’ додека вие самите не го почувствуваате она што јас ви го пишувам. Се надевам дека барем малку ви помогнав во градењето слика за нашиот факултет. Запишете се на Институтот за Безбедност, одбрана, мир во Скопје и верувајте дека нема да погрешите.

*Со почит,
Ангела Јаневска*

Зошто сакам да студирам на Институт за семејни студии?

„Пред скоро четири години се најдов пред раскрасница на којашто требаше да одлучам по кој пат ќе продолжам. Цврсто бев решена да станам дел од студентите на Филозофскиот факултет. Се одлучив моите студии да бидат насочени кон проучување на интердисциплинарниот карактер на семејството, со тоа што моето студирање започна на Институтот за семејни студии. Денес, кога се наоѓам пред самиот крај на првиот циклус

на студиите, со особено задоволство можам да истакнам дека ми беше огромна чест да бидам дел од првата генерација на овој Институт. Неизмерна благодарност до професорите коишто со својата професионалност овозможија постигнување на сите цели на студиската програма, и секако, колегите чијашто безусловна соработка беше клучна во текот на студиите.“

*Со почит,
Кристина Стојановска*

Јован Пејковски

Системи на социјална сигурност

Скопје, 2016 година

САНДРА - С. И. В. ЕСПАНИЈА АДА
ПРАВИЛСТВО - ДОДЕСЕД ЃЕ КАДИЧЕ
СИРДА РАДИ ТАКА НЕДЕЛНА КОМПА
САНДРА - С. И. В. ЕСПАНИЈА АДА

МАТИЈ ВЛАСТАР СИНТАГМА

ИЗДАЧЕН ЗБОРНИК НА ВИЗАНТИЈСКИ ПРАВОВИ И
ДРЕВНИ СИКОВИ И ПРАВИЛИ

Препод од старовлашкото јазико,
анализа и коментар:
Проф. др Александар Атанасовски

ОСНОВИ НА ПСИХОЛОШКО ТЕСТИРАЊЕ

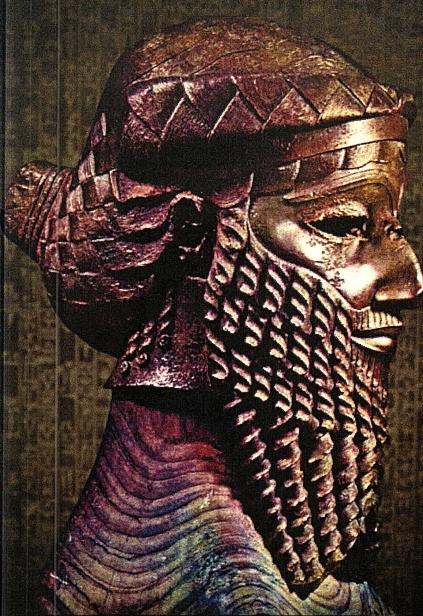
САДРИЧАР

Задолженоја Петровец-Белско
Надомак: Битола

РОДОВАТА ЕДНАКВОСТ СПРИСТАПУВАЊЕТО КОН ЕУ

ПРИРАЧНИК
за застапување

ВОЈИСЛАВ САРАКИНСКИ

ИСТОРИЈА НА СТАРИОТ ИСТОК

УНИВЕРЗИТЕТСКИ УЧЕБНИК

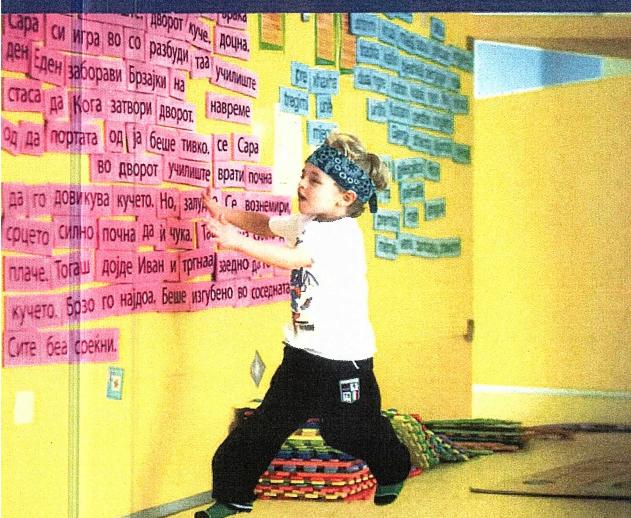
МИТОВИ

Хигин

Хигин
МИТОВИ

ИНТЕРАКТИВНИ ПРИСТАПИ ВО НАСТАВАТА

ЕЛИЗАБЕТА ТОМЕВСКА - ИЛИЕВСКА

ОД ПРАИСТОРИЈА ДО РАНАТА АНТИКА
FROM PREHISTORY TO THE EARLY ANCIENT PERIOD

